

DISCOVER

(Bible Ralchhan)

Zirlai - 6

Damchhûnga Huntha Vawihnihna

Kan zirlaite zînga pakhat,
lekhathawn hian i tûkchhuak a
tihlim hle ang:

“Keimah chawpa rinna tlachham
leh mibo tia ka vuahte zîngah thil mak theih
tâwp in ti a ni. Ṭhian pakhat drugs bânsan

hlauh khawpin in tanpui a; ðian dang leh pawh a lo inngahna awmze nei lo chhuahsan khawpin in pui tawh a, he hmeichhia hi Pathian ringlova inchhal chawp, chu chu chapopui hle si a ni. Kei hi chu Pathian ringlo chu ka inti lo nain, Pathian biak dân hi ka hre lova, Isua kaltlanga biak tûr a nih hi rinngaihna ka lo re ngai lo. Amaherawh chu tûnah chuan ka lo hmu chhuak ta a, hetiang tak hian ka la lâwm ngai rêng rêng lo a ni. In chungah ka lâwm e.”

Hêng ðalaite hian an dam chhûnga hunþa vawihnihna neih theihna kawng awm chhun chu an hmu a, chu chu, Isua neih hi a ni. Thil hmuhchhuah azawnga pawimawh ber an hmu chhuak, chu chu - mibo nih hi thil râpthlâk a nih laiin chhandamna neih chu a ropui tak zet a ni tih hi a ni.

Sual thanga awk tawh chhanchhuahna awm chhun hi engnge ni?

“Chanchin Þa chu ka zahpui si lova, tupawh a ring apiangte tân chhandamna an hmuhtheihna tûra Pathian thiltihtheihna a ni si a,” Rom 1:16. Chanchin Þa hi Isua a rinna nghat a, an nuna amah pawmtu misualte chhandamna tûra thiltihtheihna a ni.

A chungah ðalai kan sawi takte khian an rinna chu a chungah nghatin, a chungah an rinawm tlat a ni. Pathian thiltihtheihna, chanchin ða thiltihtheihnain an nun a tidanglam a, chungte chuan tunah hian Krista nêna inþhianna ðang zêl chu an chên a ni.

1. MIBO NIH AWMZIA

Nunna chihnih - thlarau lam leh tisa lam a awm ang hian thihna pawh chi hnih a awm, chungte chu thlarau lam thihna leh tisa lam thihnate hi a ni. Mihring tân hian

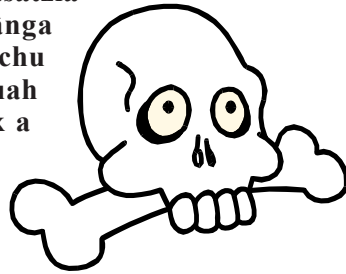
tisa lama mi nung, khaw chhûngah pawh kiltin kil tanga kal thei, sumdâwnna pawh tithei, mitena hun ðha tia an vuah hi chên reng chung si a, thi nih tlat theihna a awm a, chu chu Thlarau lama thihna a ni.

“Nangni pawh in bawhchhiat leh in sualte avânga thi in nih lai khân a tinung che u a ni, chûngahte chuan hmânah khân he khawvêl dân anga in awm kha, boruaka thuneihna lal, tûna awih lo fate chhûnga thawk mêktu thlarau dân ang hian,” Efesi 2:1, 2.

Setana chuan thlarau lama thite chu soal leh thuawihlohna kawngah chuan a hruai ðhîn a. Amaherawh chu Chanchin ðha thu dik ropui tak chuan chutiang mi bote chu Pathianin a hmangaih tih min hrilh a ni. A laka an tûk bo lai te, suala an thih laite chuan, chung aţanga a thlâwna chhanchhuahna chu a pe a ni.

“Nimahsela Pathian chuan khawngaihna a ngahin a mi hmangaihna nasa tak avâng khân, kan bawhchhiatnate avânga thi kan nih lai meuh pawhin Krista rualin min tinung ve a, (Khawngaihnaa chhandam in ni ta e,) Krista Isuaah chuan ama rual veka min kaithovin, vîn hmunahte ama hnênah min ðuttîr ta a; chutichuan hun lo la thleng tûrahte chuan Krista Isuaah hian kan chungah ngil nein a khawngaihna ngah nasatzia chu a entîr thei ang. Rinna avânga khawngaihnaa chhandam in ni; (chu pawh chu) nangmahni thawhchhuah a ni lo va, Pathian thilthlâwnpêk a ni; thiltih avâng a ni lo ve, chutilo chuan miin an chhuang dah ang e.” Efesi 2:4-9.

Pathian chuan keimahniah hmangaih tlak awm lo mahse min

hmangaih a. A khawngaihna chuan kei mahniah Kristan nun thar thawh lehna min siam thîn. Keini chu kan in tidanglam thei lova, mahse Pathian chuan a thei a, kan nunah hun tha vawihnihna min pe a ni.

2. ENG ATANGIN NGE CHHANDAM NIH KAN MAMAWH?

Krista'n chhandamna min pêk a duh hi hre thiam tûr chuan eng chiah nge kan mamawh kan hre tûr a ni.

1. SUAL AṬANGA CHHANDAMNA .

Mi engzat nge soal tawh?

“Mi zawng zawngin thil an tisual tawh vek a. Pathian ropuina an chang zo ta lo a ni,” Rom 3:23.

Tlang takin han sawi dawt mai ila, a dik nia kan hriat reng hi kan zâwm peih lo a ni. Nu leh pa rilru hah lutuk chuan naupang chu hauvin a rilru pawh nasa takin a hliam thei a, driver chung a khualzin mi thinrim pawhin motor a chetsualtîr thelh thei a ni. Zirlai pawhin mi huat zirin a elrel zawng chu mi hnênah rêl a chîng thei a, sumdawng mi pawhin chiah pêk hun a lo hnaih chuan a sum hmuhna thenkhat chu zêprûk dân a ngaihtuah mai thei bawk a ni. Chuvângin, “Mi zawng zawngin thil an tisual tawh veka” tih hi mihringte nihna chu a ni.

Sual hi engtin nge Bible-in a hrilhfiyah?

“Fel lohna zawng zawng hi soal a ni” 1 Johana 5:17.

(Hei hi, “Thil diklo tih rêng rêng hi soal a ni” tih nêh thuhmuna pawm theih niin a lang.)

Thil chîn thalo leh duhna diklo aṭangte hian

chhanchhuah kan ngai a ni; dâwt chîn te, thinrim châng a
 ʔawng chhia hman chîn te, duhna diklo te leh khaknate.
 Hêng te hi a ʔhen a zâr mai an ni. Fellohna (thil diklo
 tihna) hi Bible chuan Pathian chhûnglam dân
 bawhchhiahtnaah a ngaia chuvângin Exodus 20-ah chuan
 Thusâwm pêkin a khaikhâwm a ni.

**“Tupawh thil tvisual chuan dân a bawhchhia a
 ni; dik tak chuan sual chu dân pawisak lohna hi a ni”
 1 Johana 3:4.**

Chuvângin, sual aʔanga chhanchhuah kan ngaia chu
 chu fellohna (thil diklo tihna) Pathian dân bawhchhiatna
 aʔangin a ni.

2. PATHIAN KAN ZAWMNA CHAT TAWH AʔANGA CHHANDAM KAN NGAI

**“Ngaitheh u, LALPA kut chu chhandam thei
 lo tûra tih tawiin a awm lova, a beng chu hre thei lo
 tûrin a ngawng hek lo; in khawlohnate chu nangni
 leh in Pathian kârah tlain a ti ʔhen zâwk che u a
 ni.” Isaia 59:1, 2.**

Sual ngaihdam loh hian Nunna petu, Pathian nêna
 kan inzawmna a tichat ʔhîn a ni. Pathian rinna emaw
 amah rinngamna emaw tel lovin hmangaihnaa inzawmna
 a awm thei lo. Chuvâng chuan a ni Isuan sual hi rin lohna
 tia a vuah na chu. (Joh 16:9). Pathian rinngamna Setanan a
 tihchhiat tawh chu pe lêt leh tûrin Krista chu a lo kal a ni.

3. SUAL VANGA CHATUANA BORALNA AʔANGA CHHANDAM KAN NGAI

**“Chutichuan, mi pakhat avângin sual
 khawvêlah a lut a, sual avângin thihna a lut bawh**

a. Chutiang bawkin mi zawng zawngin thil an lo tihsual avângin thihnain mi zawng zawng a fan chhuak ta a.” Rom 5:12.

He thihna Bible-in a sawi hi chatuana thihna, tumah an thawh leh tawh lohna tûr a ni.

4. SUAL LEH NUN HLIMLO AṬANGA CHHANDAM KAN NGAI

Misual tân chuan nunna hi kawthlêr tâwp ang chauh a ni, a chhan chu nun sual chuan a dam chhûngin engmah hnutchhiah a nei lo.

5. KHAWVEL SUAL AṬANGA CHHANDAM KAN NGAI

Khawvêl leh a sual manganna, thinlung natna (rilru natna) khawharna, indona, natna, thil sual leh thihna aṭangte hian chhandam kan ngai a ni.

3. TUNGE MIN CHHANDAM THEI?

1. ISUAN SUAL LAKAH MIN CHHANDAM THEI

“A hmingah Isua i sa ang; ani chuan a mite an thil tihsual lakah a chhandam dâwn si a,” Matthaia 1:21.

Hindu pakhat hian a ṭhian Kristian hnênah, “Hindu sakhuaah hian thil tam tak Kristian sakhuaa awm lo ka hmu a, amaherawhchu Hindu sakhuaain a neih loh Kristian sakhuaain a neih a awm a, chu chu chhandamtu hi a ni,” a ti a. Kristian sakhua chauh hi khawvêla sakhua, mite hnêna Chhandamtu kawhhmuh thei chu a ni.

2. ISUA CHUAN PATHIAN NENA KAN
INZAWMNA CHAT TAWH AṬANGIN MIN
CHHANDAM THEI

Pathianin Kristian amah zawmtu hrilhfiáh nâna tehkhinthu lâr tak a hman fo chu Inneihna hi a ni. Korinth khuah Kristian ni tharte hnênah Paula chuan heti hian lehkha a thawn a;

“Krista hnênah chuan nula thianghlim anga ka pêk theihna tûr che uin, Pasal pakhat ka hual sak si che u a.” 2 Korinth 11:2.

Kohhran dang (Ephesi) hnênah chuan heti hian a ziaak bawk a:

“Khatih lai khân Krista lovin, Israel khuah leh tui nêh inmihranin, khawvêlah hian beiseina rêng nei lo leh Pathian lova awmin, tiamna thuthlung lakahte mikhuala in awm kha hrereng rawh u. Tûnah erawh chuan Krista Isuaah, nangni hmana hla taka awmte kha, Krista thisen chuan tihhnaihin in lo awm ta a.” Efesi 2:12, 13.

Krista hnêna lo kal chuan nupa an inhel lai leh an inneih tak hnua an hlimzia ang hi an chang a ni. Tupawhin a nunna chu Krista kuta a kawltîr ve leh, amah nêna inzawmna chu lo inṭanin damchhûnga, inzawmna chuan a zui ṭhîn a ni.

Isua chu inneihna atâna kawppui ṭha ber a ni. Keimahnia ṭha ber chu tih chhuah a duh a, “Krista thisen” zârah kan tun hma sualte chu ngaihdam a ni a, nitinin a mi pawmna te, sual chung a chaknate leh a nun famkim chu min neihtîr ṭhîn a ni. Amah kan hmangaih vena pawhin a duhzâwnga nun châkna a siam ve dâwn a ni. Kan tlûk apiangin min kaitho tûrin kan bulah a awm zêl ang tih kan hria a ni.

3. ISUAN SUAL MAN CHATUANA THIHNA AṬANGIN MIN CHHANDAM THEI

“Sual man chu thihna a ni si a; Pathian thil thlâwnpêk erawhchu, kan Lalpa Krista Isua zârah chuan chatuana nunna a ni.” Rom 6:23.

Thlarau lam dân bawhchhetu, thi tûra ruat kan ni. Kan sual man chu chatuana thihna a ni. Amaherawh chu Isuan chatuan thihna ata chu min chhandamin chatuana nunna min pe thei a ni. Engtiangin nge, Engvângin nge?

“Nimahsela Pathian chuan a mihmangaihna chu fak tlakin a lantûr a; misualte kan la nih laia Krista kan aia a thih avâng khân,” Rom 5:8.

A hmangaihna chu a daih ngai loh avângin Isua chu kan tân a tha a ni. A thihna chu kan thih aia pawmin, kan vai atân chhandamna a siam ta a ni. Hremhmun râpthlâkzia te leh Pathian laka then hran nih râpthlâk ziate hriain, chungte chu kan tawh lohna tûr min siamsak a. Kan tân thi a, sual man a tuar famkim avângin tunah hian Pathian chuan misualte chu ngaidamin, sual avânga ngainêp lovin a pawm thei a ni.

4. ISUAN SUAL LEH NUN HLIMLO AṬANGIN MIN CHHANDAM THEI

Pathian chuan kan sual ngaihdamna min siam chauh ni lovin a tihdamna leh siamthat lehna pawh min pe bawk a ni. Pathian chuan sual reng chung chhandam ni lo, sual aṭanga chhandam min tiam a ni.

“Mi tupawh Kristaa a awm chuan mi danglam hlah a ni. A tun hma awmdân chu tharin a danglam a ni.” 2 Korin 5:17 (Modern English, J.B. Phillips Translation.)

Sual aṭangin keimahni kan in chhandam thei lova, chutih a hnekin, sakeibaknei berâm nova a inthlâk thei lo ang bawk hian keini pawhin kan nihna hi kan tidanglam thei lo a ni. (Rom 7:18).

Sual hi kan (theihna) aiin a chak a. Mahse, Krista chuan i chhungah a thlarau hmangin a ti chak thei che a ni. (Efesi 3:16). Amaha chhuak, hmangaihna te, thlamuanna te, lâwmnate, ngilneihna te leh mahni inthunun theihnate chuan kan nunphung ṭha lote chu a thlâk ṭhîn a ni. (Gal. 5:22,23). Krista chu keimahniah a nung a, beisei bo berte chhûnga nun chu a duh zâwng tak a ni.

Harold Hughes chuan a nungchang thlâk tumna rêng rêng a nei tâwk lo. Namên lova nasain zû nghei hi vawi tam tak a tum tawh ṭhîn a. A zû nghei tum ṭan khawhna chuan kum 10 chhûng ngawt a nupui leh fanu pahnihte chu hrem hmunah a awmtîr hi a ni ngawt mai a ni. Vawikhat chu khawvawh deuh tûk hian inbualna thlêng chhûngah ṭhûin a silai hmawr chu a hmuam a, a hmeh per hmâin thil awmdân chu Pathian hnêna hrilhfiah a tum bawk a. Pathian thiltihtheihna chu a lo thleng ta, Harold Hughes chu Krista hnênah a intulut a, amah nghet taka dintîr tûra thlarau lam chakna a dawng ta a ni. Zû in chu a bâng hmiah a, a nupui tân pasal hmangaihna nei leh rintlâk, leh a fate tân pawh chutiang bawk; a tâwpah pheih chuan U.S. Senate a tling ve ta a ni.

Tex Watson chu Drugs-in nasa taka a khawih avângin a ngaihtuahna te pawh tichhiain atân sim a ṭulzia pawh a hre pha tawh lo va. Charles Manson-te chhûngkua Tate La Bianca thahnaa ram pum nghawng khawpa râpthlâkah chuan a tel ve ta a ni. Tân in chhûngah pawh chuan pâwnlama a nun dân ang bawk khân a sualin a hova,

amaherawhchu Thuthlung Thar a chhiar ta hlauh mai a. Isua Krista nêan an han inbeih meuh chuan, “Ka hlauhawmnate chu ka hlauhawmna lian zâwk siper mai an ni. A lehlamah chuan ka sualna hetî khawpa nasa tân pawh hian a man chu pêk vek a lo ni a..... thihna leh chhiatnate hneh tûra Pathian hmangaihna chu ka lo hmu tan ta a, tidam tûra a chaknate chu, thu mai ni lo, mahse chawp leh chilha ka tâna thleng chu a ni,” tiin a puang chhuak a ni.

Vawiin hian chanchinbumi tân ina Tex-a tlawh tute chuan mak an ti êm êm a ni. A mitmeng rum zet leh tualthah châkna chu a lang tawh lova, chu mi aiah chuan mi hriatna nei tha tak, lung ina a tân puite Bible zirna, hruaitu leh Kristaa thlamuanna hmuhtîrtu a lo ni ta zâwk a ni.

5. KRISTA CHUAN KHAWVEL SUAL TAK AṬANG HIAN MIN CHHANDAM THEI

Kan zir leh tur zirlai 4-te chuan khawvêl sual tak aṭanga Isuan min chhan chhuah dân famkim chu chiang takin min hrilhfiah ang.

4. RAHBÎ MÂWLTÊ PATHUM ZAWHIN CHHANDAM KAN NI THEI.

1-NA-- I NUNA SUAL
AWM CHU KRISTA
CHIN FEL TÎR RAWH.

Kan nun sual chingfel
tûrin engnge kan tih ve tûr?

“Sim la, tin Pathian lam

hawi rawh. Chuti chuan i sualte chu nuai bovin a awm ang.” Tirkhohte 3:19.

Engin nge mi chu simnaah hruai thei?

“A nih loh leh, Pathian hriatnain simna tûrin a hruai thin che tih hre lovin, a thatna ngahzia leh, a dawtheihziate chu i ngainêp em ni?” Rom 2:4.

“Tunah chuan ka lâwm a ni, tih lungngaiha in awm vang a ni lova, simna tûra in lungngaih vâng a ni zâwk e.” 2 Korin 7:9.

Simna chu kan soal avânga lungngaihna (pawitihna) leh an lak aţanga hawikîrna, thil chîn hlui lo tih thinte leh ngaihdânte thlâkna hi a ni. A hremna kan hlauh avânga lungnaihna mai hi a ni lo va, amaherawhchu kan soal avânga Isua thih tîrtu Pathian hmangaihna chhânna hi a ni zâwk a ni. Soal hian Pathian a tihnat avângin kan hnar a ni.

“Tu pawh a soal zeptu chu a hmui ngil lo ang a, amaherawhchu tupawh inpuanga hawisantu chuan zahngaihna a dawng ang.” Thuf ingte 28:13.

Kan nunhlui soal kan puana kan sim bakah, thil pawimawh dang engnge soal simtu tân la awm?

“Mi soal chuan mi dahkhamte a pêkkîr a, a thilrûkte a pêk leh a, nunna dân te a zawh a, khawlohna engmah a tih loh chuan a nung ngei ang a, a thi lovang.” Ezekiela 33:15.

Simna dik tak chu soal vânga lungngaihna, soal kalsanna mai ni lo, a theih phawt chuan, tun hma lam kan diklohnate siam dik hi a ni. Kan nunhlui soal tibo tûrin eng hi nge Pathinin a tih ve tûr?

“Kan sualte thupha kan chawi chuan kan sualte ngaidam tûr leh kan fellohna zawng zawng tlangfai tûrin amah chu a rinawmin a fel a ni.” 1 Johana 1:9.

“Amah ngei kha Pathianin Lalah leh Chhandamtu a awm atân a dinglamah a chawimawi

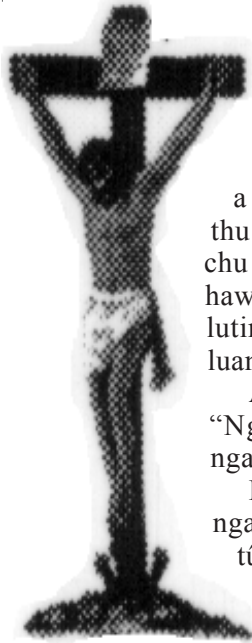
**ta a. Israelte sual simtîr tûr leh ngaidam tûrin,”
Tirkhohte 5:31.**

Sual sim theihna hi kan hnêna Pathian thilpêk tak meuh a ni. (Tirh 5:31). Amah chauhvin simna tak tak nei tûrin min tiche thei a ni. Hei hi kan chan tak tak chuan khawngaihnaa khat chhandamtu chuan kan sualte chu a ngaidam a, tuifinriat thûk takahte chuan a paihbo thîn a ni. Kan dil phawt chuan Krista krawsa thi ta khân a ngaihdam theih loh khawpa sual râpthlâk a awm thei lo. Kan sualnate hi Krista kut leh kea kilhna thîr tanpuitu an lo ni reng mai hi a lungchhiatthlâk ngawt mai. A nihna dik takah chuan Chhandamtu khengbettute hi kan pui a ni. Amaherawh chu, “Ani chuan a hmaa hlimna awm avâng chuan mualphona chu a ngainêpin kraws chu a tuar a,” (Heb. 12:2) tih hi hrereng ang che. Chhandamna tluan tling kan neih theihna tûrin sual man pawh chu a tluanling zakin a pe huam a. Ngaihdamna leh inrem lehna tûr man chu kan ngaih aini a pawm châk a ni.

Tlangval pakhat an in aţanga tlanbo chuan a nu chu thih ngama a dam loh thu a hre ta a. A thu hriat chuan a nu nêna an inzawmna lo chat ta chu nasa takin pawî a tih tîr a. Rang taka in lama hawin a nu thi lek lek mutna pindanah chuan tlan lutin khumah chuan a va bawk thlawp mai a. Mittui luang zawih zawihin a nu chu ngaihdam a dil ta a ni.

A nu chuan a rawn hnaih a, zawitea phun hian, “Ngaihdam hi lo dil la chuan hmanah khân ka ngaidam tawh ang che,” a tî a ni.

Pathian lakah lokal bovin emaw, amah chu la hre ngai lo i nih chuan, vâna i Pa chuan a ina lo haw tûrin a va duh nasa che em! tih hi khawngaih takin lo ngaihtuah ang che. Tlâng pakhat luruh hmun an tihah chuan Chiang takin hmangaih vanga

a ngaihdamna chu a lantîr a ni. Thil dang zawng zawng aiin ngaihdamna leh khawngaihna a pêk che hi dawng tûrin a duh che a ni. A hmangaih che a. I tân a thi a, englai pawhin a ngaidam duh reng che a ni.

Chuvângin sim tûra a sâwmna che duhawm tak hi chhâng teh, I sualte chu thupha chawi la, Pathianin a ngaidam che tih hi ring mai la, tin, a ngaidam baw ang che. I chhungri lah a chian leh zualna nghak lovin, Pathian Lehkha thua a thutiam chiang tak tak te hi ring mai rawh.

2-NA-- ISUA AṬANGIN NUN THAR NEI RAWH.

Isua hnêna nun thar i neih a zâra i tih tûr chu Isua hian a chhandam tak zet che a ni tih rin hi a ni. Ringhlel lovin Isua chuan a chhandam chein, i nunhluï sual a la bova tin nun thar hulhual leh nun danglam a pe che tih hi ring rawh.

“Nimahsela amah lâwm apiang chu, an hnênah Pathian fate nih theihna tûr a pe a, a hming ringtute chu.” Johana 1:12.

Pathian fâ i nih angin, Isua hnên aṭangin nun thar dawn theihna i nei a ni. Kan sawi tawh angin, hei hi nangma chaknain i nei thei lo va, amaherawh chu vâna i Pa thilthlâwn pêk a ni!

Kan hlim lohnate leh rinhlelnate tihkianna tûr thutiam ropui tak min pe a ni. Amaherawhchu ringhlel chung a i beih chuan, Marka 9:24-a manganna nasa tak tuartuin Isua hnêna, “Ka ring e, ka rinhlelnaah hian min pui ang che,” titu kha hre reng ang che. Pathian thutiam a rin theih zawng zawngte chu la khâwm rawh. I rinna ngah leh ngah loh lam aiin chu chu i hman leh hman loh hi a pawimawh chu a ni.

Nunthar min pêkna kawnga Pathian tih ve tûr chu engge ni?

"Tin, Isuan a chhânga a hnênah, 'Tih tak

meuhvin ka hrilh a che, mi tupawh an pian thar loh chuan Pathian ram an hmu thei lovang," a ti a. Johana 3:3.

Isua sawi dânin sual simtu chu nun tharah a piang tak tak a ni. He inthlâk thlengna hi nausên lo piang ang mai hi a ni a, Pathian chauhvin a tih theih thilmak chu a ni.

“Thinlung thar ka pe ang che u a, in chhôngah thlarau thar ka dah ang: in tisa ata thinlung, lung anga sak chu ka la bo anga, thinlung tisa anga nem ka pe zawk ang che u,” Ezekiela 36:26.

Isuan kan thinlung a siam thara chu chu chhungril lama kan ngaihdân leh chêtzia a ni, tin, keimahniah a cheng ta a ni (Kol 1:27) He nun Thar hi ða tak leh thlarau lam mai ni lovin, a ða zawnga ngaihtuahna mai pawh ni lovin, thil ða leh a tak a ni. Piantharna hi thlarau lama thi tawh, a thar hlaka nunna a ni (Eph 5:14). Harold Hughes leh Tex Watson te kha Krista'n mite hnêna nun Thar ropui a pêk nawn theihzia entîrna a ni.

KRISTAA NUNTHAR NEIH DAN

1. Amah chu kan rin a Lal leh Chhandamtua kan pawmin.
2. Amah nêna inzawmna kan neihin (Tawngtâina hun mumal tak neih leh Bible chhiar ðin hi a ða)
3. Kan nung chang ðhalo te a nung chang ðhaa thlâk tûrin Ama thlarauvin Krista chuan hna a thawk ðîn.

3-NA NITIN ISUA TAN NUNG RAWH.

Kristian nun hian nitin duhamnate hawisan leh Isua chu ðhian min hmangaihtu anga a hnêna intukluh hi a huam a. Hetiang nun tharah hian Krista nêna kan inzawmna chu tichakin kan ðhang ðîn a ni. A awmzia chu, hun ðhate hmang dôn a, inpawh tawna rinawm

siam te hi a ni. Pathian chuan kan thlarau lam thanna tûrin chunglam tanpuina pangâ min pe a ni, chûngte chu: Bible zir te, tawngtai te, ngaihtuahna sawrbingte, Kristian dangte nêna inpawlhonate, leh kan thil kaltlang tawh mite chhimtîr vena te hi an ni. (*Zirlai 14 atanga 20 te hian Kristian nun lungawia nun dân kawnga kaihhruaina an pe ang che.*)

Kristaa nun hian thal zum ngil tak, nitin hla sa leh diklohna nei ngailo kan ni tih a kawk lova, kan thang zêl tihna mai zâwk a ni. Kan inchohuih a, suala kan tlûk pawhin Krista ngaihdamna kan dil a, kan kal zêl a ni. Kan tum lam panin kan kala, Krista chu kawng tluanin kan thilungah a chêng reng a ni. (Heb. 7:25; Juda 24). Tha taka kan than theihna tûra thil tul pahnih Isua chuan min pe a, chûngte chu: A hmangaihna engmah phût let nei lo leh A thâwkkhum thu zâra than zêl theihna a ni.

5. HUNTHA VAWIHNIHNA ZÂRA LÂWMNA

Harold Hughes hian US Senator a nih chhûngin chawimawina tam tak a dawng a, chung zînga a duh ber chu Krista hnêna a inhlan hnu lâwka mi chu a ni. Tlaikhat chu Harold chuan amah chauhvîn a pindanah Bible a zir a, chutih lai chuan a kiuah hian zawitearawn khawihthu a hre ta a. A fanu pahnih zân mut kawrhate chu an lo ni a. Eng nge maw chhûng chu ngun deuh hian a han en a, an lo danglam nasa êm êm tawh a, zu buaipuia a awm chhûng khân rei tak anni chu a hmu tawh lo a ni.

A naupang zâwk Caroli chuan, “Ka pa, mangtha tia i biang fâwp tûrin kan lo kal a ni,” a han ti ta reuh va.

An pa mitmeng chu a Chiang lo ta ruai mai a, naupangte chu a pawm tûra an lo kal thîn lai kha chu rei tak a ni tawh a. Tunah pawh hian an mitmeng mawi leh fiah takte chuan hlauh reng an nei lo. A tâwp a tâwpah

an pa chu a lo danglam ve ta!

Isua Krista chuan mite hnênah hun tha a pe nawn thin. Beisei bo ber te a tanga tanin bultan lehna thar a siam thin a ni. (Rom 6:23). Chhandamtu chuan a tâwp a tâwpah chuan kan vaia kan haw leh hi a duh êm êm a ni. Krista'n hmangaihnaa a sâwmna chu i pawm tawh em? Pathian ngaihdamna leh tihthianghlimna dawn chu naupangin a pawm dawn che a i bân i phar ang maia awlsam, mahse thuk si a ni.

Krista chu i chhandamtua i la pawm loh chuan hetiang deuh hian i tawngtai nghâl thei a ni:

“Kan Pa, ka nun hlui sualte avângin pawl ka ti a ni. I Fapa he khawvêla ka aia thi tûra i rawn tirh avângin lâwmthu ka hrilh a che. Isu, khawngaih takin ka sual ngaidam la, ka nunah lo kalin min chhandam rawh. Ka nunah hian huntha dang ka duh a Pianthar leh ka duh a ni. Chu aia nasa zâwk, nitina nangmah nêna inzawm ka duh a ni. He thilmak keimaha i lantîr avângin lâwmthu ka hrilh a che. Isua hmingin, Amen,”

He thil hmuhchhuah ropui tak hi hrereng rawh: A hnen lam kan pan phawt chuan, Isua chhandamna hnâ min lo thawhsak thung thin a ni.

Published by Mizo Conference of Seventh-day Adventists
Seventh-day Tlâng, P.O. Box 097, Aizawl 796 001, Mizoram.

DISCOVER - BIBLE RÂLCHHÂN